

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/44/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714211132
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714211132.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: V. V., bytom B. Z., L. XXXX/XXX-XX, právne zastúpený advokátkou JUDr. Zuzanou Krutou, so sídlom Považská Bystrica, Slovenských partizánov 1130/50-5, proti odporkyni S. V., bytom B. Z., L. 2055/118-14, právne zastúpená advokátkou JUDr. Darinou Kučerovou, so sídlom Považská Bystrica, Železničná 90/12, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na odvolanie navrhovateľa a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 27. októbra 2015, č.k. 3C/201/2014-170, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania p
o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k bytu č. 14 na 6. poschodí bytového domu v Považskej Bystrici s tým, že predmetný byt prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa, ktorého zaviazal na vyrovnanie podielu zo zrušeného podielového spoluvlastníctva zaplatiť odporkyni sumu 14.100,- eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 564,- eur a trovy právneho zastúpenia 1.747,37 eur, ktoré je povinná zaplatiť právnemu zástupcovi navrhovateľa, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľa zaviazal doplatiť súdny poplatok za návrhu vo výške 746,50 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 149 ods. 4, 142 ods. 1 OZ, kedy v konaní bolo nepochybne preukázané, že manželstvo účastníkov zaniklo rozvodom s tým, že keďže do 3 rokov od právoplatnosti rozsudku účastníci neuzatvorili dohodu o vysporiadaní BSM byt, ktorý bol pôvodne predmetom BSM uplynutím 3-ročnej lehoty sa stal ich podielovým spoluvlastníctvom. Následne medzi účastníkmi k dohode o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nedošlo. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že vzhľadom k tomu, že predmetom vyporiadania je 2-izbový byt v bytovom dome, pričom vzhľadom na veľkosť podielov neprichádza do úvahy jeho rozdelenie tak, aby z neho vznikli dve samostatné časti a zároveň účastníci mali záujem na tom, aby byt bol prikázaný do ich výlučného vlastníctva súd skúmal, ktorému z účastníkov je potrebné po zrušení podielového vlastníctva prikázať vec do výlučného vlastníctva.

Súd prvého stupňa mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že navrhovateľ v danom byte nepretržite býva, pričom odporkyňa sa dobrovoľne odsťahovala k svojmu priateľovi a to už začiatkom februára 2012. Čo sa týka vykonaného dokazovania, všetko nasvedčuje tomu, že odporkyňa odišla z bytu dobrovoľne ku svojmu priateľovi, ktorý je biologickým otcom mal. Michala a nie je odkázaná na bývanie v byte na Rozkveti. Odporkyňa sa počas celého konania snažila poukázať na požívanie alkoholických nápojov zo strany navrhovateľa ako aj na priestupkové konania vedené na základe jej

podnetov proti navrhovateľovi. Súd musí konštatovať, že len samotné požívanie alkoholických nápojov, ak je ešte preukázané aj výpoveďou svedka navrhnutého odporkyňou, nie je dôvodom za stavu, kedy odporca nebol agresívny pod vplyvom alkoholu dôvodom na to, aby súd prikázal byť odporkyňou. Čo sa týka prípadného násilného správania sa niektorého z účastníkov konania, pokiaľ odporkyňa poukazovala na priestupkové, prípadne trestné stíhanie, niektoré z nich vôbec neboli vecne prejednané a len samotné oznámenie o trestnom čine, nie je dôkaz o tom, že skutok sa naozaj stal. Ďalším argumentom, prečo odporkyňa nie je odkázaná bývať v tomto byte je to, že napriek tomu, že v ňom nebýva už niekoľko rokov nebola iniciátorkou súdneho konania vysporiadania BSM, hoci je evidentné, že k dohode medzi účastníkmi nedošlo. Je logické, že v prípade, že jeden z bývalých manželov, ktorých v byte patriacom do BSM nebýva, avšak je naň odkázaný sa snaží čo najskôr vyriešiť svoju bytovú situáciu a nečaká niekoľko rokov nato, či druhý manžel nepodá návrh ako to bolo v tomto prípade. Neobstojí, aby dôvodom na prikázanie bytu odporkyne bola skutočnosť, že táto má v starostlivosti mal. Michala, keďže tento nie je dieťaťom navrhovateľa ako aj to, že v prípade prikázania bytu odporkyňou v ňom bude bývať aj syn W., keďže tento tam býva už niekoľko rokov. Na základe vyššie uvedených skutočností ako aj na základe toho, že navrhovateľ má zabezpečené poskytnutie úveru od banky, ktorý hypotekárny certifikát má rovnakú výpovednú hodnotu o schopnosti vyplatiť druhého spoluvlastníka zo zrušeného podielového spoluvlastníctva, súd rozhodol tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k danému bytu a tento prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľovi s povinnosťou vyplatiť odporkyňu čiastkou určenou znaleckým posudkom 14.100,- eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. za použitia § 150 ods. 1 O.s.p.. Navrhovateľ bol v konaní plne úspešný, keďže súd rozhodol tak, ako sa svojim návrhom domáhal. Z tohto dôvodu by mu patrila náhrada trov konania v plnom rozsahu. Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania zohľadnil majetkové, zárobkové pomery odporkyne, ktorá je zamestnaná s čistým príjmom 360,- eur, má vyživovaciu povinnosť k mal. Michalovi, ktorého má v osobnej starostlivosti. Býva s priateľom v jeho byte, ktorému prispieva po 50,- eur a okrem nehnuteľnosti v k.ú. Malé Lednice, čo sú role a osobného automobilu VW Pasat, nemá iný hnutelný, resp. nehnuteľný majetok väčšej hodnoty. Preto súd priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 564,- eur, čo predstavujú 2/3-iny zo súdneho poplatku za návrh, ktorý predstavoval spolu sumu 846,- eur a náhradu trov právneho zastúpenia 1.747,30 eur, teda 2/3-iny zo sumy 2.621,05 eur. Trovy právneho zastúpenia spočívajú zo 7 úkonov právnej služby po 303,74 eur a to príprava a prevzatie zastúpenia, podanie návrhu vo veci samej, úkony 3 až 7 účastí na pojednávaniach v dňoch 20.01.2015, 05.05.2015, 11.06.2016, 06.10.2015 a 27.10.2015, 2x režijný paušál po 8,04 eur, 5x režijný paušál po 8,39 eur + 20% DPH vo výške 436,84 eur. O povinnosti zaplatiť trovy konania a trovy právneho zastúpenia právnenému zástupcovi navrhovateľa súd rozhodol podľa § 149 ods. 1 a § 160 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ a to proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania. pripustil, že má vyšší príjem ako odporkyňa, pričom jeho príjem predstavuje zhruba 650,- eur mesačne v čistom, avšak zároveň je pravdou, že riadne hradil výživné na mal. syna Michala vo výške 100,- eur mesačne a to až do právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 17.03.2015, ktorým bolo zapreté otcovstvo a tiež hradil výživné na syna Mareka po 130,- eur mesačne. Nemohol si tak vytvoriť žiadne úspory. Odporkyňa naopak vlastní viac ako 12 000 m² lesných pozemkov a viac ako 13 000 m² ornej pôdy ako vyplýva z listov vlastníctva. Má tiež vo vlastníctve osobné motorové vozidlo a ku dňu 26.10.2015 bol jej zostatok na vkladovom účte 14.846,- eur. Poukázal na rozhodnutie NS SR 4 Ncdo 2/2008, v ktorom sa konštatuje, že ust. § 150 ods. 1 O.s.p. je výnimkou zo zásady zo zodpovednosti za výsledok. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch účastníkov. Do úvahy treba tiež brať také okolnosti, ktoré viedli k súdному uplatneniu nároku a prihliadnuť aj na postoj účastníkov v konaní. Mal preto zato, že majetkové, zárobkové a ďalšie pomery tak u navrhovateľa ako aj odporkyne neodôvodňujú aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p.. Okrem toho má podozrenie z toho, že z bytu, ktorý je predmetom sporu boli odcudzené všetky veci väčšej hodnoty s tým, že nakoľko nebola prekonaná prekážka a byt bol riadne uzamknutý, má podozrenie, že z bytu odniesla takto veci odporkyňa. Žiadal preto, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa trov konania zmenil tak, že odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi trovy konania 846,- eur a trovy právneho zastúpenia 2.621,05 eur.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie odporkyňa a to proti výroku o náhrade trov konania. Žiadala, aby s prihliadnutím na ust. § 150 O.s.p. si každý z účastníkov znášal trovy sám. Poukázala na tú skutočnosť, že trovy a ich vznik nespôsobili ona, nakoľko sa jednalo o ich spoločný byt, ktorý napriek tomu, že ho denne nepoužívala, v polovici znášala všetky poplatky s týmto bytom spojené. Zúčastňovala sa všetkých konaní, bola ochotná sumu 14.000,- eur vyplatiť, čo však navrhovateľ odmietal s tým, že ona si musí otázku bývania vyriešiť, nakoľko dostala výpoveď z nájmu a navrhovateľ hoci na súde prezentoval, že ich plnoletý syn, ktorý s ním v byte býva môže ostať, dňa 06.12.2015 vymenil zámok na byte a dospelého syna odmieta do bytu vpustiť. Uviedla, že má v starostlivosti maloleté dieťa, ktoré je školopovinné, jej príjem je nízky a považuje za nespravodlivé, aby trovy právneho zastúpenia navrhovateľa mala hradiť ona. Ona chcela podať návrh na vysporiadanie BSM, avšak bývalý manžel tvrdil, že sa nejakým spôsobom dohodnú a krátko po uplynutí 3- ročnej lehoty podal žalobu o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva. Uviedla, že má zato, že u nej splnené všetky predpoklady na použitie § 150 O.s.p. v tom smere, že každý si bude znášať trovy právneho zastúpenia sám.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania pred súdom prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa náhrady trov konania a zároveň v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva. Pri rozhodovaní o trovách konania v zmysle § 142 O.s.p. platia dve základné zásady, t.z. že sa hradia len trovy potrebné na účelne uplatnenie alebo bránenie práva a právo na náhradu trov konania sa riadi mierou procesného úspechu.

Z ust. § 150 O.s.p. potom vyplýva, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa nemusí súd výnimočne náhradu trov celkom alebo sčasti priznať. Výnimočnosť použitia tohto ustanovenia ako aj to v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí súd náležite odôvodniť.

Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť celkom o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri rozhodovaní o okolnostiach hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové a zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkov, aby neodporovalo dobrým mravom.

Ust. § 150 ods. 1 O.s.p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho svojvoľnú možnosť aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti náhrady trov konania výnimočne prihliadnuť. Ust. § 150 ods. 1 O.s.p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

V sporovom konaní ako je to v tomto prípade sa povinnosti nahradiť trovy konania spravídla spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania, môže tak urobiť podľa § 150 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať, čo je prejednávany prípad. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadať k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Pri úvahe súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa musí súd vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ust. § 150 ods. 1 O.s.p., preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade

trov konania nepriznať náhradu úspešnému účastníkovi konania. Vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnení.

S prihliadnutím na všetky uvedené zásady aplikácie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. dospel k konečnom dôsledku odvolací súd k záveru, že postup súdu prvého stupňa bol správny a korektný. Dôvody hodné osobitného zreteľa súd prvého stupňa skúmal v náväznosti na príjem na strane odporkyne, ktorý predstavuje sumu 360,- eur s tým, že táto má jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, avšak na druhej strane úplné nepriznanie trov konania v konaní procesne úspešnému navrhovateľovi by bolo v rozpore so základnými princípmi stanovenými v ust. § 142 ods. 1 O.s.p. ako aj z ust. § 150 ods. 1 O.s.p.. Preto súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že je potrebné znížiť s prihliadnutím na princíp úspechu v konaní zo strany navrhovateľa priznanú náhradu trov konania o 1/3-inu, pričom odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym a korektným postupom súdu prvého stupňa, ktorý rozhodoval o náhrade trov konania aplikujúc ust. § 142 ods. 1 a § 150 ods. 1 O.s.p..

Faktom je, že odporkyňa skutočne vlastní nehnuteľnosti a to role tak, ako poukázal vo svojom odvolaní navrhovateľ, avšak samotná táto skutočnosť sama o sebe neznamená, že by z týchto nehnuteľností mala navrhovateľka nejaký výnos, prípadne majetkový prospech. Okrem toho odporkyňa nevládni žiadne iné nehnuteľnosti na rozdiel od navrhovateľa, ktorý na základe tohto rozhodnutia bude výlučným vlastníkom sporného bytu. Prihliadnuc pritom na príjem navrhovateľa ako aj tú skutočnosť, že na to, aby mohol vyplatiť odporkyňu bude potrebné, aby si zobral úver, dospel v konečnom dôsledku zhodne so súdom prvého stupňa aj odvolací súd k záveru, že aj s prihliadnutím na vzťahy, ktoré medzi účastníkmi sú, ktoré sú dlhodobo narušené, zlé, pričom ako vyplýva z obsahu spisu súdu prvého stupňa a vykonaného dokazovania, podstata konfliktov medzi účastníkmi tkvie práve v tom, že obaja účastníci mali prístup do sporného bytu, kde medzi nimi dochádzalo k vzájomným napádaniam sa a konfliktom. Súd prvého stupňa preto z hľadiska dôvodov hodných osobitného zreteľa správne dospel k tomu právnomu záveru, že navrhovateľ, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný, má právo na náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa vo výške 2/3-ín s tým, že s prihliadnutím na osobné, majetkové pomery na strane navrhovateľa ako aj odporkyne, takto priznaná náhrada trov konania bude zodpovedať spravodlivému vysporiadaniu vzťahov medzi účastníkmi konania a tým, že byt bude prikázaný v konečnom dôsledku do výlučného vlastníctva jedného z účastníkov sa zrejme predíde ďalším konfliktom medzi nimi do budúcnosti.

Súd nezistil ďalšie dôvody hodné osobitného zreteľa v takom rozsahu, aby bolo rozhodnuté v súlade s odvolacím návrhom na strane odporkyne, ktorá žiadala, aby žiaden z účastníkov nemal právo na náhradu trov konania. Takýto postup by bol neprímerane tvrdý vo vzťahu k navrhovateľovi, jeho osobným, majetkovým a zárobkovým pomeroch ako aj vo vzťahu k okolnostiam daného konania pred súdom prvého stupňa.

Preto krajský súd ako súd odvolací plne sa stotožňuje s postupom súdu prvého stupňa, ktorý aplikoval pri otázke náhrady trov konania ust. § 142 ods. 1 za použitia § 150 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p., kedy žiaden z účastníkov nemal v konaní plný úspech vo veci, a preto odvolací súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.